

Issued
three times a week.
Tuesday, Thursday,
Saturday.

Izhaja
lrikral na teden:
v tork, četrtek,
soboto.

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 113.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 20. SEPTEMBRA — THURSDAY, SEPTEMBER, 20, 1923.

LETO (VOL.) IX

V. Katoliški shod v Ljubljani.

Poroča Rev. Dr. F. T.

Letošnji katoliški shod v Ljubljani je v vrsti slovenskih katoliških shodov peti po številu. Prvi slov. Kat. shod se je vršil pred 21. leti v dneh 29., 30. in 31. avgusta 1. 1892. Takrat, ko je naraščala verska in narodna mladčnost, so si zavedni verni Slovenci stavili naloge: obuditi in okreptiti katoliško prepričanje in dvigniti narodni ponos. V "Poročilu o I. slov. Kat. shodu berem za vsakega zavednega Slovencega značilne besede:" Ko pa katoliški shod povdinja versko zavednost, ne prezira narodnosti. Prve besede in nauke smo čuli v materinem jeziku. Domači jezik trdno veže ves narod v eno družino; je zlata posoda, v kateri se narodu oznanjujejo večne resnice v cerkvi in šoli in je zato v tesni zvezi z vero sam. Zato so naši brezverski narodnjaki nedosledni polovičarji. Jezik je pogoj in ključ vse vede in omike, in zato nam je skozi in skozi drag biser. Nai si bodo drugi jeziki lepše doneti in opiljeni, domači jezik nam je ljubši, kakor je otroku lastna mati, ako tudi mi bogata, ljubša pred drugimi." Dvoje nam je treba: Vera katoliška in materina beseda," piše naš Slomšek. Zato bo tudi katoliški shod povdinarjal potrebo materinega jezika v šoli in v uradu, razvijal bo prav narodno organizacijo. V smislu tega pojmovanja so se takrat med Slovenci začeli ločiti duhovni. Takrat sta se, zlasti po zaslugah pokojnega škofa Mahniča, pojavila med katoliškimi Slovenci dva tabora: Katoliški in liberalni. Ljudstvo se z vsem svojim srcem oklenilo svojih pravih priateljev — duhovnikov — proti ljudstvu pa so se strnili brezverci in njih pristaši. Prvi katoliški shod v Ljubljani je osnoval katoliško ljudsko stranko in pozval vse one, ki so dotedaj predstavljali slovenski narod pod krinko narodnjaštvo, naj pokažejo svoje prave, liberalne, brezverske roge.

Po preteku osemih let so slovenski katoličani v drugo manifestirali svoje versko prepričanje, sešli so se iznova v Ljubljani v dneh 10., 11. in 12. septembra 1. 1900. Tedaj je že nastopal Dr. Krek s svojimi socialnimi reformami. Zato je drugi slov. Kat. shod — novim časovnim razmeram primerno — sestavil socialen program, ki kaže, kako morajo na podlagi katoliškega svetovnega naziranja složno sodelovati vsi stanovi, kako braniti svoj obstoj in doseči ono srečo, ki je mogoča na tem svetu. Tega shoda se je bil udeležil tudi pokojni slovenski ameriški škof, g. Jakob Trobec, ki je v lepo zasnovanem govoru poročal o razvoju katoliške organizacije med ameriškimi Slovenci.

Po drugem Kat. shodu se je med Slovenci pridno delalo na polju verskega in prosvetnega prerojenja. Osnovala so se izobraževalna, gospodarska in politična društva na podlagi katoliških načel po vseh slovenskih pokrajinah. Da se to delovanje iznova pozivi in da dobi javno življenje katoliških Slovencev določene smernice za bodoče boje, se je zbralno dne 26., 27. in 28. avgusta 1. 1906. nad 7500 slovenskih mož in žen, fantov in deklet na tretjem katoliškem shodu.

Navdušenje za versko in kulturno preobnovo je v naslednjih sedmih letih doseglo tak višek, da se je kmalu pojavila želja, naj bi se na novi Kat. shod pritegnili tudi po veri in krvi najbližji nam bratje-Hrvatje. Ta želja se je uresničila; zato je imel četrti sestanek katoličanov na slovenskem jugu — 24., 25. in 26. avgusta 1. 1913 — značaj slovensko-hrvatskega katoliškega shoda.

Velike vspuhe, ki so jih rodili prvi širje slov. Kat. kongresi, mora priznati vsak trezen opazovalec in presjevalec slovenskega katoliškega preporoda. V tem oziru piše tudi "Avtonomist" z dne 25. avg. t. l., ko govorji: "Ob petem katoliškem shodu" — "Kdor hoče govoriti resnico, mora priznati, da so imeli predidoči širje slovenski katoliški shodi velike praktične posledice za razvoj in smer naših domačih prilik in to zlasti v kulturnih, socialnih in splošno narodno-gospodarskih vprašanjih. Ustvarili so pozitivna dela. Slovensko naprednjaštvo tega ni nikoli razumelo. Pozitivnemu delu ni znalo postaviti obok enakovreden ekvivalent; zadovoljevalo se je marveč s praznim zmerjanjem in banalnim smešenjem teh prireditv. Zakaj? Zato, ker ni zapadlo idejnih strani ljudi, ki so katoliške shode prijeli, se jih udeleževali ter jih duhovno vodili."

V zadnjih desetih letih so se politične razmere Slovencev popolnoma izpremenile. Po končani svetovni vojni je izginila staro avstrijska in nastala je nova narodna država. Da uredi svoje odnose napram tej novi državi, so se zbrali verni Slovenci na peti slov. Kat. shod, ki se je vršil v Ljubljani od 25. do 28. avgusta t. l.

Priprave za to veličastno prireditve so bile že nad pol leta v teku. Pripravljalni odbor je povabil vse verne Slovence, doma in na tujem, da skupno manifestirajo za svojo vero in svoje pravice, ki jim gredo po božjem in človeškem pravu. Povabilu se je odzvalo nad 100.000 Slovencev, izredno veliko število, zlasti če vpoštovamo sodobne politične in obenem tudi takratne vremenske razmere.

(Dalje sledi.)

SLOVENEC PONESREČEN.

AMERIŠKE VESTI.

Washington. — Kakor se je poročalo, je vlada v državi Oklahoma ukrenila nagli sod in druge stroge uredbe proti Ku Kluxklanom, ki nameravajo strmoglavit vlado. Zvezna vlada s pozornostjo gleda na to, toda uradno so se izrazili, da se ne vtičajo v te zadeve do skrajne sile.

Washington. — Uradno so proglašili zopet dva Amerikanca več, ki sta izgubila življenje v japonski katastrofi. Vseh Amerikanec torej, ki so podlegli smrtni smrtni potresu je sedaj uradno proglašenih 59.

Washington. — Oddelek za državno sodstvo, je izdal oglas, v katerem se izraža, da se bo z vso strogostjo nastopilo proti vojnemu dobitčarjem in defraudantom. Porotno zasedanje bo vršilo v kratkem po celo državi.

Washington. — Komisar Haynes in državni direktor iz Montane sta šla v Kanado, da tam proučita kontrolo, glede prodajanja opojnih pijač. Izrazila sta se, da "bootlegarstvo" v tej državi je ravno tako veliko, kakor jo nekaterih ameriških mest. V Kanadi namreč je dovoljeno prodajati opojne pijače, toda davki so toliki, da se je "bootlegarstvo" razširilo in marsikdo prodaja pijača nepostavil potom.

Washington. — Soprogeni prejšnjega prezidenta Hardinge Mrs. G. Harding se je izrazila, da ona raje živi v Washingtonu kot v Marionu, O. Zato se bo v kratkem preselila z vsem potrebnim v vladno mesto Washington.

Indianapolis. — Dva protestanta sta hodila od hiše do hiše, agitirala za protestantski list, ki ga misijo ustavnoviti. Ker sta pa v ta namen že pobirala denar, če tudi list ni inkorporiran, in sta že več tisoč dolarjev nabrala, so jih policijske oblasti aretirale in zaprla. Kršila sta državno "blue sky" postavo.

Mitchel Field, N. J. — Znan aviatik, poročnik L. H. Saunders, je zopet napravil svetovni rekord. S svojim eroplanetom je napravil 259 milj na uro.

Santa Rosa, Calif. — Vsled velikega vetera se po teh krajih nastali ogenj silno širi po tukajnih gozdih. Prišel je že do Sonoma County in je že uničil več velikih gozdov. Na stotine farmarjev in drugih ljudi se je zbralo, da na kak način preprečijo silni ogenj.

Chicago. — Mrs. Anny L. Pietsch, je vsled nervoznosti ušla iz neke chicagske bolnišnice. Širje so šli na vse strani, da pripeljejo nazaj ubežnico, toda našli so jo 4 ure pozneje mrtvo v jezeru pri Ontario ulici.

New York. — Tiskarji v nekaterih newyorških tiskarnah so sinoči na nepojasnen način začakali. Pritožbe tiskarjev so sicer velike, toda vendar, bi bilo treba preje stavko napovedati. Seje se vrše na obeh strankah in se v kratkem snidejo k pogajaju, da ukrenejo in preprečijo stavko.

Chicago. — Neki deček že 17 let star, radoveden, kako bo že železnica spremnila svoj tir, je šel na grob pred kratkim umrela moža in mu položila šopek cvetlic. Silno je žalovala za njim in vsled neprestanega joka, jo je zadržala srčna kap in je tako umrla na grobu svojega moža.

FRANCOSKA POLITIKA OSTANE NEIZPREME- NJENA.

Vsi poizkusni Anglie do Francije brezuspešni. — Francija ne odstopi od svojih zahtev.

London. — Sestanek ministrskih predsednikov Baldwina in Poincareja ni popolnoma nič spremenil političnih smernic Francije. Poincarej značaj je glede Nemčije prav tak, kakor je bil prej. On od svojih zahtev ne odstopi. Obnašanje francoske vlade jasno pokazuje, da preje ne bo govora, da Nemčija brez pogojno kapitulira in se vrže na kolena pred Francijo.

Francozi žive pod močnim utisom, da Nemči so v stanu izpolniti vse pogoje, in da samo simulirajo pred svetom, da bi nashi simpatij, ki bi jim pomagale iz francoske zanke.

Velika Britanija simpatizira z Nemčijo. Ne radi njenega trpljenja in njenih težkih razmer, marveč radi francoske rivalitete, ker se boji, da bo Francija dobila kako drobtino več, kot ona sama.

Za slučaj, da Nemčija kapitulira in preneha s pasivnim odpornom, tedaj bo Francija vrgla moč svojega kapitala v nemško industrijo in jo bo tako finančno podprtja, kar bo pa zopet zadelo težnje Velike Britanije. Naj se zgodi eno ali drugo.

Francoska politika ostane napram Veliki Britaniji neizpremenjena, od dneva do dneva se bo spreminja v večjo rivaliteto sosedov in kot tako, bo zelo nevarna gospodarskemu obstoju Britanije.

NAD 300 OTROK V SHEBOYGANSKI SLOVENSKI ŠOLI.

Kakor se nam poroča, se je takoj prvi teden vpisalo v novo slovensko šolo v Sheboyganu nad 300 otrok. — Čast Sheboyganskim zavednim katoliškim starši! To je vseh, na katerem so lahko ponosni pred celo slovensko Ameriko. Mi jim častimo!

REV. J. L. ZAPLOTNIK NA OBISKU V CHICAGO.

Včeraj je došel na obisk h. našem č. gg. franciškanom po Ameriky dobró poznani Father Zaplotnik iz Omaha, Nebraska, ki pastiruje med Hryati in Slovinci. Father Zaplotnik je znan kot slovenski zgodovinar v Ameriki. O zgodovini ameriških Slovencev zlasti o slovenskih pionirjih je napisal marsikaj zanimivega skoro vsako leto v Kolegar Ave Maria. Tudi letosnjki Kolegar vsebuje več njegovega zgodovinskega dela.

Ob tej priliki si je preč. g. ogledeval tudi našo tiskarno, o kateri se je pojavljalo izrazil. Preč. gospodu naši iskreni dobrodošel!

srečo dveh nasproti si idočih vlakov.

— Chicago. — Mrs. Louise Klein 2430 North Clark St. je šla na grob pred kratkim umrela moža in mu položila šopek cvetlic. Silno je žalovala za njim in vsled neprestanega joka, jo je zadržala srčna kap in je tako umrla na grobu svojega moža.

DEVETNAJST-LETNI MLA DENIČ JOHN LAURIČ ZGUBIL OBE NOGI. — PADEL JE IZ ŽELEZNISKEGA VOZA, NA KATEREGA JE NAKLADAL ŽELEZNO RUDO POD VLAK, KI MU JE PRETRL OBE NOGI. — ZDRAVNIKI PRAVJO, DA NE BO UMRL, AKO RAVNO JE ZGUBIL VELIKO KRVI.

Eveleth, Minn. (Izvirno poročilo). — Kakor nesreča nikoli ne počiva, tako tudi na Iron Range vedno išče svojih žrtv. Zadnjo sredo je zadržala mladega slovenskega rojaka Johna Laurič iz tukajnega bližnjega mesta Virginia, kateri je bil zaposlen v tukajnem mestu pri znani rudarski družbi "Oliver Iron Mining Company."

Nic hudega sluteč je nakladal na tukajnem takozvanem kraju Leonidas rudo na železniške vozove. Nahajal se je ravno na vozlu, kjer je menda razglihaval rudo po kari. Mimo je vozil vlak in v istem trenutku je hotela nesreča, da je izpodrsnil in padel na tla z nogami pod koleso, ki mu je mimo vozečega vlaka, ki mu je pod kolenom pretrelo in raztrgal do kraja obe nogi. Na mestu ni bilo nobenega drugega sodelavca, šele na kričanje ponesrečenega so priheli od drugod nekateri delavci skupaj, ki so počivali skoraj onesveščenega mladeniča ležečega v mlini krov.

Kako ravno se je dogodila ta nesreča ni videl nihče izmed ostalih delavcev. Ponesrečenega so hitro pobrali in odpeljali v More Hospital, kjer so mu še isti večer odrezali obe nogi. Na mestu ni bilo nobenega drugega sodelavca. Ponesrečeni John Laurič je bil dalj časa popolnoma onesveščen radi velike izgube krvi in pa hudih bolečin, ker mu je koliesko vozov popolnoma pretrelo in raztrgal obe noge.

To delo je vršil med počitnicami, da bi si bil zaslужil nekoliko denarja za nadaljnje študije. Pred par dnevih je pestil delo z namenom, da bo šel nazaj v šole, toda svoje misli je spremenal in je prišel zopet delati nazaj. On je delal na drugem štuhu pri omenjeni družbi, kjer nakladajo rudo.

Zadnja zdravniška poročila pravijo, da se stanje ponesrečenemu izboljšuje in da je upanje, da popolnoma okrevá. Brezvomno je ta nesreča grozno presulinila njegove starše in sorodnike. Otroci so vsake družine edino upanje in, če se kateremu kaj tako hudega prijetja te je to za srca staršev najhujši nož, ki si ga more kdo misliti. Zato izrekamo staršem in sorodnikom svoja iskrena sočutja. Ponesrečenemu Johnu pa želimo, da bi kmalu okreval in se iznebil hudih bolečin, ki mu jih je zadržala ta tako kruta nesreča.

POROČEVALEC.

VATIKAN POMAGA JAPONSKIM NESREČNIKOM.

Rim. — Sv. Oče Pij XI. je nakazal sveto okoli \$20,000.00 za japonske nesrečnike. Sveto bo razdelil apostolski delegat med nesrečnike.

12. UBITIH PRI UPORU NA NEMŠKEM.

Lond. — Iz Badenburškega se poroča, da se ljudstvo dviga vsled pomanjkanja živil. Zadnjo nedeljo je prišlo do hudih sporadov, pri katerih je bilo 12 ljudi ubitih.

OGENJ VPEPELIL KALIFORNJSKO MESTO.

Materiana škoda je velikanska in se ceni nad 10 milijonov dolarjev. — Na tisoče ljudi brez strehe.

Berkeley, Cal. — Gozdn požar, ki se je zadnje dni širil vsled močne sipe po tamkajšnjih prerašenih goščavah Contra Costa okraju, je včeraj dosegel dolino, v kateri se je nahajalo lepo kalifornijsko mesto Berkeley. Ogenj je objel vse mesto in do 35 blokov najlepšega dela mesta je vpepeljenega. Materialna škoda pravijo, da presega 10 milijonov dolarjev. Nad 2400 domov najmodernejših zgrajenih je vpepeljenih.

Nekaj poslopij v mestu je ostalo nepoškodovanega. Med temi je Univerza, ki stoji na malo bolj osamelem prostoru in gasilcem se je posrečilo zaustaviti ogenj, da ni dosegel še te stavbe.

Več ljudi se je pri gašenju in reševanju gaznih stvari jako nevarno opekel in se nahaja v bolnišnicah.

Na lice mesta je dosegel iz San Francisco oddelek Redčega Križa, ki nudi osiromašenim prebivalcem zlasti malim otrokom pomoč. Na lice mesta se poslani tudi vojaki, ki bodo pomagali gasiti in obenem patruljati po mestu, da se ne dogode kakve tativne in druge take stvari med zbeganimi ljudstvom.

BANDITI SKUŠALI RAZSTRELITI BANKO.

EDINOST

(UNITY.)
Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday
and Saturday.

PUBLISHED BY

Edinost Publishing Company

1849 West 2nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 008.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združen Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada, and Europe for half year	\$1.75

STEVILO POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovo številko do 12. ure ure dopoldne v tork in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

REV. J. C. SMOLEY:

Propad pravoslavne cerkve v Rusiji.

(Konec).

L. 1921. je izbruhnila lakota v pokrajinih Samara in Saratov ob Volgi. Sovjetske oblasti so se bale uporov. Objavila je proklamacije za pomoč. Tudi cerkvene oblasti so organizovali pod Tychonom razne odbore za pomoč. Med njimi je bilo mnogo nacionalistov in monarhistov. Boljševiki so dali zapreti vse in jih ukazali postreliti. Edino patrijarh je ostal na svobodi. Vso imetje cerkvenega komiteja so zaplenili: denar, moko, oblike itd. Tychon je razposlal okrožnico na ljudstvo in vso pravoslavno cerkev, v kateri je odredil, da naj se cerkvene dragocenosti porabijo v podporo trpinov, izvzeti so bili samo oni cerkveni predmeti, ki se rabijo pri božji službi, ker to preprečujejo kanoni in apostolsko pravo. Ta okrožnica je bila boljševikom povod, da so nastopili proti patriarhu Tychonu. Predbacivali so mu javno, da radi cerkvenih zakonov prepriča milijone Rusov, da bodo morali poginiti lakote. On je človek, ki nima srca, lopov in ropar, kojega edini namen je uničenje komunizma. Tako so boljševiki ukazali, da se morajo po vseh cerkvah pobratiti dragocenosti. V Petrogradu in Smolensku je prislo do bojev. Ljudstvo ni hotelo mirno gledati teh ropov. Boljševiki so hujšali zoper uporno cerkev na najnesramnejši način in dali postreliti več pravoslavnih duhovnikov. Vendar si pa patrijarha Tychona še niso upali dotakniti, dasi se je ljudstvo že pričelo uprati cerki in odobravati odredbe sovjetrov.

V Srbiji živeči ruski emigranti in pristaši generala Wrangla so se zbrali pod predsedstvom nadškofa Antona iz Kijeva in sklenili, da bodo delali z vsemi silami na to, da se uvede zopet monarhija. Pri patriarhu Tychonu v Moskvi naj bi bila centrala. Boljševiki so pa imeli pri tem zborovanju v Srbiji svoje ogleduhe. Pri hišni preiskavi pri Tychonu so našli razne tajne dopise, načrte, itd. Vendar niso hoteli sami uničiti patriarha Tychona, to nalogo so prepustili upornim pravoslavnim duhovnom. Vsled tajne pogodbe izva spomladni 1922, so se podali škof Antonin, protohierej Krasnicki, pop Kalinowski in protohierej Wiedenski k patriarhu in ga prisili, da se je odpovedal patriarhatu. Tychon se ni mogel ustavljati. Izročil je svojo oblast škofu Jaroslavu in protohiereju Ljubimovu. Tn širje uporniki so proglašili resignacijo patriarha in sestavo novega vrhovnega cerkvenega sovjeta. Trdili so, da jim je izročena vsa oblast in so objavili brošuro z naslovom "Živaja cerkov" (Živa cerkev). Pričela naj bi se velika reformacija. Na mestu mrtve naj bi stopeila živa cerkev. Vse cerkveno življenje, verski obredi, verski nauki naj bi se spremeni. Tudi dosedanje navado, po kateri so lahko redovniki postali škofi, so odpravili. Iz liturgije naj bi izginil stroslovenski jezik, na njegovo mesto naj bi stopil ruski jezik. Kar je spominjalo na carja, so odstranili iz cerkve, na primer: carjeva vrata v presbiteriju. Popi naj bi ne smeli več nositi brade, tudi prejšnja obleka pravoslavnih duhovnikov se je imela zamenjati z drugim krojem! Prej je lahko vsaka cerkev upravljala sama svoje lastno premoženje, sedaj se je moral izročiti centrali. Pričetkom maja 1922. so patriarha Tychona vrigli v ječo, pri sodni obravnavi junija 1923. so ga "oprostili," ker je obljubil, da bo spoštoval odredbe boljševikov . . .

Kot pravcati ateisti pa boljševiki tudi o "živi cerkvi" niso hoteli ničesar slišati. Pričeli so z novo gonjo proti neumnim pom, opozorili so ljudstvo na prepire, med duhovščino. Načelnik moskovske komunistične stranke, žid Spitzberg, je pričel izdajati časnik "Ateist," s katerim zastruplja ljudstvo.

Škof Antonin, ki je bil soustanovnik "Žive cerkve," je kmalu ustanovil novo cerkev, katero je imenoval "apostolsko". Urejena je popolnoma komunistično in kakor trdi, po "zgledu prvih kristjanov". Vsi predmeti, ki se rabijo pri bogoslužju, morajo biti iz lesa. Protohierej Wiedenski se je tudi odločil za novo "cerkev", imenoval jo je "Prerodenje". Ima mistično podlogo in ne potrebuje nikakih zakramentov in nikakih dogem.

Te nove cerkeve so pa po kratkem času zopet prenehale. Boljševiki so vedno podpirali separatične tendence tako dolgo, dokler se niso prepričali, da je ves cerkveni organizem razpadel. Danes je "Živa cerkev" v Rusiji prava karikatura. Je orodje boljševikov, da uničijo ostanke stare pravoslavne cerkve. Verske zadave spadajo v področje vrhovnega sveta, katerega tvorijo načelniki 50 raznih sekt.

Razpad kedaj tako močne in silne pravoslavne cerkve v Rusiji je danes zgodovinsko dejstvo. Ni pač temeljila na skali, ki je Peter!

"EDINOST"

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Springfield, Ill.
Prosim, za malo prostora v našem lepem listu Edinosti, da poročam nekoliko o tukajšnjih razmerah.

V Springfieldu in okolici de-

lamo srednje dobro celo leto.

Naša naselbina šteje z okolico

gotovo do 1000 slovenskih duš.

Da jih mora biti precej doka-

zuje že to, da imamo tu sloven-

sko faro in dva slovenska duhov-

nika. Ampak, te ne vzdržujejo

naši ljudje Slovenci. Cerkev sv.

Barbare zdržujejo povečini Američani in druge narodnosti.

Slovenev jako malo prihaja v cerkev. Rajsi kot resnici vremo

rdečim zapeljivcem. Duhovniku,

ki kaže na lepo krepostno in mo-

ralno življenje s svojim krščan-

skim naukom v cerkvi obrača-

jo hrbit, a za kakimi rdečimi a-

gitatorji pa dero in se zbirajo

po dvoranah, kadarkoli kak tak

sklice kak shod, ali kako zboro-

vane.

Kliko tujev je že pristopilo

v cerkev Kristusovo, "odkar de-

ljujejo med nami neumorno naš

preč g. župnik Father Mažir.

A naši, še svojih otrok ne pošilja-

jo v krščanskemu podku, se

mladini ne privoščijo "vzgoje,

kakršno so prejeli sami od svojih

skromnih staršev tamkaj on-

stran morja. Žalostno je to, a

resnično.

Naš preč g. župnik Father

Mažir so te dni odšli kot vojni

častnik na vojaške manevre, ki se

vrše v bližini Camp Grant, Ill.

Father Mažir imajo saržo stot-

nika in Slovenci ne le v Spring-

fieldu, ampak po celi Ameriki.

smo lahko ponosni, da imamo

svojega rojaka duhovnika v služi-

bi Uncle Sama, kjer skrbi za du-

šno vzgojo katoliških vojakov v

ameriški armadi.

Poročevalec.

Chicago, Ill.

Prva večja prireditev v tej sezoni bo brezvomno prireditev cerkvenega pevskega zboru "Adrija" dne 29. in 30. septembra. Pevski zbor se prav pridno pripravlja za nastop. Na programu bo več pevskih točk celokupnega mešanega pevskega zboru, ki se je zadnji čas precej povečal. Nastop solistinj in solistov, kakor tudi dvospev bo na programu.

Šaljiva igra "NAVADEN ČLOVEK" bo nekaj novega na našem odru. Vlogi so v prav dobro rokah, pričakuje se najboljši vspeh. V nedeljo večer bo pa za plesažljene prav dobro prekrbljen v šolski dvorani. Naročena je najboljša godba. Pa tudi za suha grla bo prekrbljeno.

J. M.

Milwaukee - Wauwatosa, Wis.

Dragi urednik: — Za javiti imam žalostno vest, da je avtomobil povozil 11-letnega Johna Jamnika. Dve ure kasneje pa je povozil neki avtomobilist nekoga okoli 60 let starega vojaka veterana iz tukajšnjega vojaškega doma po imenu Dane Buckley. Obe nesreče sti se zgodili na Labor day.

Malega dečka prav pogrešajo zlasti veterani v vojaškem domu, kjer jim je prebiral slovenske časopise in potem iste tolmačil v angleškem jeziku. Nam drugim pa je čital angleške liste in jih nam po slovensko tolmačil, da je vsem delegatom pred očmi korist in napredek Jendote. Ker pred popolnostjo se še veliko pogreša, kar pa upamo, da bo novi gl. odbor popravil, ker članstvo veliko pričakuje od njega. Upamo, da ne pričakuje zastonj. Kot se čuje bo dr. Friderik Baraga, štev. 93, K. S. K. J. pristopilo v centralni bolniški oddelki K. S. K. J. kar je edino pametno. Čim prej bodo društva K. S. K. J. združena v bol. centralnem oddelku, tolko bo bolje zanje, to bodo tudi oni spoznali kateri so sedaj nasprotni.

Zlasti pa je to hud udarec za njegovega očeta Mr. Jamnika, ki se mu je komaj malo zacetila huma rana radi izgube svoje sopriga, ki mu je umrla 18. avgusta leta. Zdaj pa zopet sinček, ki bi mu bil že kmalu v pomodoma. Žena mu je lansko leto pustila petero otrok.

Mr. Jamnik je tako dober katoličan, kakor je to bila tudi njegova pojna sopraga. Po smrti njegove sopriga je dal tri otroke v otroški dom. Najmlajšega je vzela v oskrbo Mrs. Lipoglavšek. Enega dve leti starega pa ima v oskrbi Mrs. Janežič.

Mr. Jamnik in vsi njegovi otroci so zavarovani v Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti. Ako že ne bo nič dobil od onega, ki mu je povozil ljubljenega sinčeka, bo vsaj dobil nekaj od Jendote v pomoč za smrtnino.

Zato priporočam vsem rojakinom, da vpišejo svojo mladino v mladinski oddelki KSKJ, kjer ne ure ne dneva ne veste, koljena slična nesreča zadeti kakrška ga yašega otroka.

Vendar se pa ni poškodoval smrtno. Sedaj leži v County bolnišnici. Zdravnik upajo, da bo

Opozorilo se me je, da se je tam nekje izza jolietskih plotov. Nekdo en mesec po bitki za slovenstvo v Ameriki oglašil in razkoracil. Slobodno mu! Še na plot bi lahko skočil kakor petelin predno zapoje. Njegov greben je varen, vsaj pred menoj. Imam premalo časa, da bi se z vsemi otrobarjem spuščal v boj. Mi zadostuje, kar mi je po bitki star Amerikanec, eden naših najinteligentnejših pisal: "V polemiki s Klepcem," tako piše, ste pa Vi na celi črti zmagali." "Čudim se možu," pravi nadalje "toliko časa je že tu, pa se tako malo pozna ameriške razmere." Zato mi je bore malo mar, kaj mislio o tem otrobarji in plevarji okrog A. S. Le to bi dotičnemu Nekdo svetoval, naj drugič nikar popolnoma pijan ne hodi na naše slavnosti v Chicago, ali naj pa nikar tako debelo ne laže. Stotine ljudi na banketu ob priliki blagoslovilja o gelnegga kamna naše šole mu lahko izpriča, da H. B. takrat v sponjem govoru niti ene angleške besede ni spregovoril. To je pribito. In še to je pribito, da A. S. ki na celem laže čez kat. duhovnika, prav toliko pristoja katoliška firma s katero tako rad paradiira, kakor crknjenemu psu križ na grob. To enkrat za trikrat in za vselej.

H. B.

Socialisti, so včasih, ko so lovili v svoje mreže nezavedne delavce vpili, da je bil Kristus prvi in največji socialist. Kajpada, po njihovem dokazovanju prav tak, čisto tak, kakor so n. pr. ala Kristan, Zavertnik, Molek, Zalaznik, Zajec in če se hoče že pridjeti še Zvonkota zraven to svetlo zvezdu na polju slovenske "dobrodelenosti." Da, tudi milijonski fond je zbiral, z eno besedo bil je socialist. — Danes, ko se na tak način ne da več farbat slovenskih delavcev pišejo srodrugi že malo drugače. Danes Kristus več ne imenuje in če ga, ga pišejo že z malo začetnico. Kdor tega ne vrjame naj pogleda v "Del. Slov." štev. 37. na drugi strani v drugi koloni, pa bo videl, da je to istina.

Zavertnik je že večkrat dejal, da se s slov. klerikalci (kot jih on imenuje) ne da voditi nikake polemike. In zakaj to? Zato, ker ga vsak navadni slovenski delavec vrlji, mora začeti pisati čisto resnico, in kadar bo pisal samo resnico, naj bo Zav

SPOMINI NA CLEVELAND.

(Dalje.)

Ko pride med brate se jih razveseli. To je pokazal tudi dogodek, kjer je posetilo blizu dvesto zastopnikov in zastopnike slovensko naseljino v Clevelandu o priliki konvencije K. S. K. J. Bratovske sprejema ne bomo pozabili dokler bomo živi. Tista izredna bratovska in sestrška prijaznost, ki je nas spremila celih enajst dni se je vtinila v neizbrisni spomin naših src. Stari delegati in delegatini pripovedujejo, da kaj takega še niso doživeli. Mladim pa bo ostalo v spominu in spominjali se bodo tega veselega dogodka še v poznejših letih, ko bodo oni imeli Jednoto v rokah in bodo o njeni usodi odločevali.

Lepo oklice, lepi boulevardi, ki se nahajajo ob divnem eriškem obrežju. Spomenik pokojnega predstavnika James A. Garfield (1881.), je veličastna zgodovinska stvar. Da smo si mogli ogledati ta spomenik v krasni kraj z okolico kjer stoji, gre za hvala rodoljubnemu in za katališko stvar navdušenemu clevelandskemu rojaku Mr. Antonu Grdinatu. V Clevelandu imajo trgovsko in obrtno organizacijo, ki ima v pravilih odredbo, da v poletnem času imajo trgovine ob sredah popoldne zaprte. Zato so sredo 22. avg. izrabili v tamnamen. Pri zaključku dopoldanske seje se je dvignil delegat Mr. Anton Grdina sedaj novoizvoljeni predsednik in je zbornici naznanil, da so clevelandski trgovci sklenili to popoldne priti vsi s svojimi avtoji na cesto sv. Klare, da nas popeljejo čez ves Cleveland in okolico in nam razkažejo, kaj prav za prav je ta Cleveland, katerega so se včasih nekateri celo bali. Tako so nas prideljali tudi to popoldne na gric, kjer je postavljen veličasten spomenik pokojnemu predstavniku Garfieldu. Na vrhu gricu stoji krasen stolp. V tem stolpu se nahaja takoj, ko se pride v stolp krasen spomenik Garfielda, ki živo predstavlja podobo pokojnega predstavnika. Na to vodijo stopnice v doljne prostore, v grobničo, kjer leže telesni ostanek Garfielda. Krsta je pokrita s zvezdnato ameriško zastavo, kar znači, da v njej počiva nekdanji voditelj in vrhovni uradnik Zedinjenih držav.

Nato se vijejo dolge stopnice v stolp, v katerem je na vrhu balkon, iz katerega se vidi vsa okolica na daleč. Iz njega se vidi vse clevelandsko mesto, vidi se po eriškem jezeru in vsej tamkajšnji resnično divni ohajski okolici.

Ko sem hodil po teh stopnicah sem se spomnil na one čase, ko sem nosil vojaško sukno, ko smo obiskovali in ogledovali tamkaj v solnčni Franciji starodavne zgodovinske gradove, po katerih so prebivali in gospodarili razni francoski plemenitaši in bogataši. Marsikaterega smo si ogledali in tisti utisi so še vedno v spominu. Ko sem pogledal na spomenik velikega Garfielda, sem videl, da imamo tudi v novi domovini znamenite zgodovinske kraje, ki so za našo domovino še veliko večjega pomena, kakor pa za evropske države njih gradovi in druge starodavne stvari, ki ne predstavljajo nič drugega, kakor le nekdanje robstvo revnega ljudstva, na drugi strani pa kažejo, kako so se izvoljeni pasli na račun žuljev in trpljenja revnih slojev.

Skoro vsak dan so nam vrli clevelandčanje kaj priredili. V četrtek večer so nas zopet odpeljali v Collinwood, na povabilo tamkajšnjega Jednotinega društva sv. Janeza K. S. K. J. Priredila se je delegatom in delegatinjam v počast igra "Mutasti muzikant," zraven pevski koncert in godbeni, katerega je izvajala collinwoodska mladina. Vse zasluzi najlepše pohvale.

Kratki so bili ti dnevi med clevelandskimi brati in sestrami. Med domaćimi prijatelji človek dolgega časa ne pozna. Dolgčas je med tuji, a med domaćini ga ni.

In prišel je čas ločitve. Konvencija se je zaključila. Delo se rešilo, kar je bilo za rešiti in sicer pozno v noč dne 28. avgusta.

Drugi dan, eni pa že prejšnji večer so odšli proti svojim domovom. Večina je ostala v Clevelandu do drugega dne. Mi, ki smo se vozili proti zapadu smo povečini odšli naslednji dan. Z večernim vlakom smo se vozili. Poleg smo v Pulmanove posteljice in prespal smo črno noč. Ko smo se drugo jutro zbudili smo se bližali modernemu Babylonu Chicagi. Ravno sva se s prijateljem obrnila in umila, pa nimo naju pride "slovenski karsuso" tam iz daljnega divjega zapada.

Nekako utrujen je zgledal Mr. Jerman, saj ga je pa ves Cleveland neprosten nadlegoval, naj jih potegne in zopet potegnjotakega. Ne kritikarje ne našlist ne zadene nikake odgovornost, kajti kadar se čita v listih kako poročilo tiskano, zlasti še tako kot je to bilo, se smatra za resnično. Ker pa to poročilo, ki ga je prinesel "G. N." ni bilo resnično, je padla vsa odgovornost najprvo seveda na lažnjivega poročevalca "G. N.", ki je hotel na satansko zlobni način škoditi rojaku Osredkarju, in uredništvo "G. N." ako ve za ime poročevalca kar bi moglo predno kaj takega objavi je dolžno, da ga postavi pred pravico, da bo prejel zasluženo kaznen. Dalje pa seveda tudi kolikor toliko na list "G. N." in njegovega kratkovidnega in nepremišljenega urednika, ki ima za vse druge prismodarije čas, le zato ne, da bi se dobro prepričal jeli resnica ali ne, kar tlači v kolone "G. N."

Za Slovence, ki ga veseli goričarska obrt. Lepo urejena goričarska prodajalna se proda. Prodajalna se nahaja na tako lepem prostoru. Za vse podrobnosti se zglašati osebno na:

1901 West 2nd Street.
CHICAGO, ILL.

ŠIRITE LIST EDINOST

LEPA PRILIKA!

Za Slovence, ki ga veseli goričarska obrt. Lepo urejena goričarska prodajalna se proda. Prodajalna se nahaja na tako lepem prostoru. Za vse podrobnosti se zglašati osebno na:

1901 West 2nd Street.
CHICAGO, ILL.

Ko sem hodil po teh stopnicah sem se spomnil na one čase, ko sem nosil vojaško sukno, ko smo obiskovali in ogledovali tamkaj v solnčni Franciji starodavne zgodovinske gradove, po katerih so prebivali in gospodarili razni francoski plemenitaši in bogataši. Marsikaterega smo si ogledali in tisti utisi so še vedno v spominu. Ko sem pogledal na spomenik velikega Garfielda, sem videl, da imamo tudi v novi domovini znamenite zgodovinske kraje, ki so za našo domovino še veliko večjega pomena, kakor pa za evropske države njih gradovi in druge starodavne stvari, ki ne predstavljajo nič drugega, kakor le nekdanje robstvo revnega ljudstva, na drugi strani pa kažejo, kako so se izvoljeni pasli na račun žuljev in trpljenja revnih slojev.

Skoro vsak dan so nam vrli clevelandčanje kaj priredili. V četrtek večer so nas zopet odpeljali v Collinwood, na povabilo tamkajšnjega Jednotinega društva sv. Janeza K. S. K. J. Priredila se je delegatom in delegatinjam v počast igra "Mutasti muzikant," zraven pevski koncert in godbeni, katerega je izvajala collinwoodska mladina. Vse zasluzi najlepše pohvale.

Kratki so bili ti dnevi med clevelandskimi brati in sestrami. Med domaćimi prijatelji človek dolgega časa ne pozna. Dolgčas je med tuji, a med domaćini ga ni.

In prišel je čas ločitve. Konvencija se je zaključila. Delo se rešilo, kar je bilo za rešiti in sicer pozno v noč dne 28. avgusta.

Drugi dan, eni pa že prejšnji večer so odšli proti svojim domovom. Večina je ostala v Clevelandu do drugega dne. Mi, ki smo se vozili proti zapadu smo povečini odšli naslednji dan. Z večernim vlakom smo se vozili. Poleg smo v Pulmanove posteljice in prespal smo črno noč. Ko smo se drugo jutro zbudili smo se bližali modernemu Babylonu Chicagi. Ravno sva se s prijateljem obrnila in umila, pa nimo naju pride "slovenski karsuso" tam iz daljnega divjega zapada.

Nekako utrujen je zgledal Mr. Jerman, saj ga je pa ves Cleveland neprosten nadlegoval, naj jih potegne in zopet potegnjotakega. Ne kritikarje ne našlist ne zadene nikake odgovornost, kajti kadar se čita v listih kako poročilo tiskano, zlasti še tako kot je to bilo, se smatra za resnično. Ker pa to poročilo, ki ga je prinesel "G. N." ni bilo resnično, je padla vsa odgovornost najprvo seveda na lažnjivega poročevalca "G. N.", ki je hotel na satansko zlobni način škoditi rojaku Osredkarju, in uredništvo "G. N." ako ve za ime poročevalca kar bi moglo predno kaj takega objavi je dolžno, da ga postavi pred pravico, da bo prejel zasluženo kaznen. Dalje pa seveda tudi kolikor toliko na list "G. N." in njegovega kratkovidnega in nepremišljenega urednika, ki ima za vse druge prismodarije čas, le zato ne, da bi se dobro prepričal jeli resnica ali ne, kar tlači v kolone "G. N."

Za Slovence, ki ga veseli goričarska obrt. Lepo urejena goričarska prodajalna se proda. Prodajalna se nahaja na tako lepem prostoru. Za vse podrobnosti se zglašati osebno na:

1901 West 2nd Street.
CHICAGO, ILL.

Ko sem hodil po teh stopnicah sem se spomnil na one čase, ko sem nosil vojaško sukno, ko smo obiskovali in ogledovali tamkaj v solnčni Franciji starodavne zgodovinske gradove, po katerih so prebivali in gospodarili razni francoski plemenitaši in bogataši. Marsikaterega smo si ogledali in tisti utisi so še vedno v spominu. Ko sem pogledal na spomenik velikega Garfielda, sem videl, da imamo tudi v novi domovini znamenite zgodovinske kraje, ki so za našo domovino še veliko večjega pomena, kakor pa za evropske države njih gradovi in druge starodavne stvari, ki ne predstavljajo nič drugega, kakor le nekdanje robstvo revnega ljudstva, na drugi strani pa kažejo, kako so se izvoljeni pasli na račun žuljev in trpljenja revnih slojev.

Skoro vsak dan so nam vrli clevelandčanje kaj priredili. V četrtek večer so nas zopet odpeljali v Collinwood, na povabilo tamkajšnjega Jednotinega društva sv. Janeza K. S. K. J. Priredila se je delegatom in delegatinjam v počast igra "Mutasti muzikant," zraven pevski koncert in godbeni, katerega je izvajala collinwoodska mladina. Vse zasluzi najlepše pohvale.

Kratki so bili ti dnevi med clevelandskimi brati in sestrami. Med domaćimi prijatelji človek dolgega časa ne pozna. Dolgčas je med tuji, a med domaćini ga ni.

In prišel je čas ločitve. Konvencija se je zaključila. Delo se rešilo, kar je bilo za rešiti in sicer pozno v noč dne 28. avgusta.

Drugi dan, eni pa že prejšnji večer so odšli proti svojim domovom. Večina je ostala v Clevelandu do drugega dne. Mi, ki smo se vozili proti zapadu smo povečini odšli naslednji dan. Z večernim vlakom smo se vozili. Poleg smo v Pulmanove posteljice in prespal smo črno noč. Ko smo se drugo jutro zbudili smo se bližali modernemu Babylonu Chicagi. Ravno sva se s prijateljem obrnila in umila, pa nimo naju pride "slovenski karsuso" tam iz daljnega divjega zapada.

Nekako utrujen je zgledal Mr. Jerman, saj ga je pa ves Cleveland neprosten nadlegoval, naj jih potegne in zopet potegnjotakega. Ne kritikarje ne našlist ne zadene nikake odgovornost, kajti kadar se čita v listih kako poročilo tiskano, zlasti še tako kot je to bilo, se smatra za resnično. Ker pa to poročilo, ki ga je prinesel "G. N." ni bilo resnično, je padla vsa odgovornost najprvo seveda na lažnjivega poročevalca "G. N.", ki je hotel na satansko zlobni način škoditi rojaku Osredkarju, in uredništvo "G. N." ako ve za ime poročevalca kar bi moglo predno kaj takega objavi je dolžno, da ga postavi pred pravico, da bo prejel zasluženo kaznen. Dalje pa seveda tudi kolikor toliko na list "G. N." in njegovega kratkovidnega in nepremišljenega urednika, ki ima za vse druge prismodarije čas, le zato ne, da bi se dobro prepričal jeli resnica ali ne, kar tlači v kolone "G. N."

Za Slovence, ki ga veseli goričarska obrt. Lepo urejena goričarska prodajalna se proda. Prodajalna se nahaja na tako lepem prostoru. Za vse podrobnosti se zglašati osebno na:

1901 West 2nd Street.
CHICAGO, ILL.

Ko sem hodil po teh stopnicah sem se spomnil na one čase, ko sem nosil vojaško sukno, ko smo obiskovali in ogledovali tamkaj v solnčni Franciji starodavne zgodovinske gradove, po katerih so prebivali in gospodarili razni francoski plemenitaši in bogataši. Marsikaterega smo si ogledali in tisti utisi so še vedno v spominu. Ko sem pogledal na spomenik velikega Garfielda, sem videl, da imamo tudi v novi domovini znamenite zgodovinske kraje, ki so za našo domovino še veliko večjega pomena, kakor pa za evropske države njih gradovi in druge starodavne stvari, ki ne predstavljajo nič drugega, kakor le nekdanje robstvo revnega ljudstva, na drugi strani pa kažejo, kako so se izvoljeni pasli na račun žuljev in trpljenja revnih slojev.

Skoro vsak dan so nam vrli clevelandčanje kaj priredili. V četrtek večer so nas zopet odpeljali v Collinwood, na povabilo tamkajšnjega Jednotinega društva sv. Janeza K. S. K. J. Priredila se je delegatom in delegatinjam v počast igra "Mutasti muzikant," zraven pevski koncert in godbeni, katerega je izvajala collinwoodska mladina. Vse zasluzi najlepše pohvale.

Kratki so bili ti dnevi med clevelandskimi brati in sestrami. Med domaćimi prijatelji človek dolgega časa ne pozna. Dolgčas je med tuji, a med domaćini ga ni.

In prišel je čas ločitve. Konvencija se je zaključila. Delo se rešilo, kar je bilo za rešiti in sicer pozno v noč dne 28. avgusta.

Drugi dan, eni pa že prejšnji večer so odšli proti svojim domovom. Večina je ostala v Clevelandu do drugega dne. Mi, ki smo se vozili proti zapadu smo povečini odšli naslednji dan. Z večernim vlakom smo se vozili. Poleg smo v Pulmanove posteljice in prespal smo črno noč. Ko smo se drugo jutro zbudili smo se bližali modernemu Babylonu Chicagi. Ravno sva se s prijateljem obrnila in umila, pa nimo naju pride "slovenski karsuso" tam iz daljnega divjega zapada.

Nekako utrujen je zgledal Mr. Jerman, saj ga je pa ves Cleveland neprosten nadlegoval, naj jih potegne in zopet potegnjotakega. Ne kritikarje ne našlist ne zadene nikake odgovornost, kajti kadar se čita v listih kako poročilo tiskano, zlasti še tako kot je to bilo, se smatra za resnično. Ker pa to poročilo, ki ga je prinesel "G. N." ni bilo resnično, je padla vsa odgovornost najprvo seveda na lažnjivega poročevalca "G. N.", ki je hotel na satansko zlobni način škoditi rojaku Osredkarju, in uredništvo "G. N." ako ve za ime poročevalca kar bi moglo predno kaj takega objavi je dolžno, da ga postavi pred pravico, da bo prejel zasluženo kaznen. Dalje pa seveda tudi kolikor toliko na list "G. N." in njegovega kratkovidnega in nepremišljenega urednika, ki ima za vse druge prismodarije čas, le zato ne, da bi se dobro prepričal jeli resnica ali ne, kar tlači v kolone "G. N."

Za Slovence, ki ga veseli goričarska obrt. Lepo urejena goričarska prodajalna se proda. Prodajalna se nahaja na tako lepem prostoru. Za vse podrobnosti se zglašati osebno na:

1901 West 2nd Street.
CHICAGO, ILL.

Ko sem hodil po teh stopnicah sem se spomnil na one čase, ko sem nosil vojaško sukno, ko smo obiskovali in ogledovali tamkaj v solnčni Franciji starodavne zgodovinske gradove, po katerih so prebivali in gospodarili razni francoski plemenitaši in bogataši. Marsikaterega smo si ogledali in tisti utisi so še vedno v spominu. Ko sem pogledal na spomenik velikega Garfielda, sem videl, da imamo tudi v novi domovini znamenite zgodovinske kraje, ki so za našo domovino še veliko večjega pomena, kakor pa za evropske države njih gradovi in druge starodavne stvari, ki ne predstavljajo nič drugega, kakor le nekdanje robstvo revnega ljudstva, na drugi strani pa kažejo, kako so se izvoljeni pasli na račun žuljev in trpljenja revnih slojev.

Skoro vsak dan so nam vrli clevelandčanje kaj priredili. V četrtek večer so nas zopet odpeljali v Collinwood, na povabilo tamkajšnjega Jednotinega društva sv. Janeza K. S. K. J. Priredila se je delegatom in delegatinjam v počast igra "Mutasti muzikant," zraven pevski koncert in godbeni, katerega je izvajala collinwoodska mladina. Vse zasluzi najlepše pohvale.

Kratki so bili ti dnevi med clevelandskimi brati in sestrami. Med domaćimi prijatelji človek dolgega časa ne pozna. Dolgčas je med tuji, a med domaćini ga ni.

In prišel je čas ločitve. Konvencija se je zaključila. Delo se rešilo, kar je bilo za rešiti in sicer pozno v noč dne 28. avgusta.

Drugi dan, eni pa že prejšnji večer so odšli proti svojim domovom. Večina je ostala v Clevelandu do drugega dne. Mi, ki smo se vozili proti zapadu smo povečini odšli naslednji dan. Z večernim vlakom smo se vozili. Poleg smo v Pulmanove posteljice in prespal smo črno noč. Ko smo se drugo jutro zbudili smo se bližali modernemu Babylonu Chicagi. Ravno sva se s prijateljem obrnila in umila, pa nimo naju pride "slovenski karsuso" tam iz daljnega divjega zapada.

Nekako utrujen je zgledal Mr. Jerman, saj ga je pa ves Cleveland neprosten nadlegoval, naj jih potegne in zopet potegnjotakega. Ne kritikarje ne našlist ne zadene nikake odgovornost, kajti kadar se čita v listih kako poročilo tiskano, zlasti še tako kot je to bilo, se smatra za resnično. Ker pa to poročilo, ki ga je prinesel "G. N." ni bilo resnično, je padla vsa odgovornost najprvo seveda na la

"MALENKOSTI"

ROMAN V ŠTIRIH DELIH.

Španski spisal p. L. Coloma iz Družbe Jezusove.

Prevedel Paulus.

"Bil je pečat Viktorija Emanuela. Spominjam se prav dobro. Bo med italijanskimi vladarji. ... Shrrranil se ga med vojvodo de Parrma in Ferdinandom Neapoljskega, kjer zedinjena Italija mi ne ugaja ... mi ne ugaja!"

Stran 98. se odprla, polna pečatov. Med pečati vojvode de Parma in Ferdinandom Neapoljskega je zvezl prazen prostor. Spodaj je bilo: "Kralj sardinski. Markiz de Sabadell."

Jakob je udaril s pestjo po mizi in hriavo rekel:

"Pogubil si me!"

"Ah — Jezus — Jakob — za božjo voljo! Povej, kaj se je zgodilo?" je vzliknil stric polmrtev od strahu.

"Pogubil si me!"

In pravil mu je svoje doživljaje s framazoni. Ubogi stric je že videl, kako se bliskajo framazonska bodala krog njega; razburjen je letal po sobi in vzdihoval:

"Oh — oh — oh! Sveta Marrija! — Kaka zmešnjava! Pa, Jakobček, spominjal se boš, da jaz nisem hotel vzeti pečatov ... se spominjaš? Daj si mi jih, pa jih nisem hotel! Da bi ti izpolnil željo, sem jih vzel in žal mi je! Zakaj ne rrambam jih in ničesarrr nočem imeti opraviti s temi gospodi ... Rrzzumus! In ne rrcačuj na mene, zakaj jaz bom vse povadal, vse povedal, rresnično in natančno ... Jaz si umijem rrroke ..."

Naenkrat se je ustavil in se lopnil po čelu:

"Ti — ti — ti!" Še bolj je bil prestrašen in usesti se je moral.

"Sedaj rrazumem vse! Sedaj si vem tolmačiti vse in jasno mi je ... O, sveta Marrija — kaj se godi z menom!"

"Kaj?" je vprašal Jakob v skrbah.

Njegova razburjenost je prešla na strica. Starec je poznal svojo slabost in je iskal zaslombe pri močnejšem ... Prijel je Jakoba za roko in ga peljal v spalnico. Iz omarice s srebrnimi ključavnicami je vzel zavoj pismem.

"Že delj ko trri mesece se vleče ... Za znorreti je! Prvji dji mi je bilo nadležno, potem me je jezilo, sedaj pa me strraši ... Nekega dne — dobrro se spominjam, 9. decembrra je bilo — sem dobil po pošti pismo iz Petrrrogrrada." Stric Frasquito je pokazal pismo: res je bila na njem znamka s podobo Aleksandra II. "Iz Petrrrogrrada? se zavzamem, odprrem pismo in najdem v njem to-le —"

Stric Frasquito je razvil pred začudenimi očmi Jakobovimi del list, na katerem je bila ena sama beseda:

"Budalo!"

Glašen krohot se je usipal Jakobu iz ust. Stric pa je obupno tožil naprej:

"Smeješ se? Le čakaj! Premišljeval sem vse noči ... Budalo v Petrrrogrradu? Belil sem si glavo in spanec se me je izogibal. Pa pameten nisem postal. Drži dan — zopet pismo! Pa odkod? Kaj misliš? S Kitajskega, Jakobček, s Kitajskega! ... Odprrem pismo ... Ista beseda: Budalo! Pririhodni dan pismo iz Feunte Ovejuna, iz prrovincije kadiške; isto! Skrratka/ prrijatelj, od tistega časa sem vsak dan brrrez izjem — pismo — rrazična pisava — iz tujine — vsakokrrat iz drugega krrraja, iz najbolj oddaljenih mest in dežel ... Nekega dne, 20. januarja, na dan sv. Boštana, mučenika — dobrro se spominjam — je bil mirr. Pošta je prrišla, pa za mene ni bilo pisma. Zvečerrr odprrem tukaj" — stric Frasquito je odprrel

nočno mizico — "in tukajle najdem pismo, ga odprrem — budalo! — Povej mi, ali ni to, da bi človek znorrel? Skrrivnost! Pa tisto tvoje pismo s friramazonskimi pečati mi jo rrazloži ...!"

Tudi Jakob je razumel. Tako je misil na Djogena. On in svetu nihče drug n bil zmožen narediti tako šalo z ubogim siromakom, šalo, ki je za njo bilo treba vztrajnosti, razsežnih zvez in težavnih ter zamotanih prometnih sredstev. Zato pa je v resnici začuden vprašal:

"In vsak dan si dobil pismo?"

"Vsak dan! Včasih, kadarr je bilo pismo prrrav od daleč, so minili trrije, štirje dnevi brrrez njega, potem pa so prrišla pisma skupaj. Rrrečem ti, noben dan ni izostal, pogled jih, štej jih!" je nadaljeval obupno in razkladal p omizi — "prrpreprričal se boš, da si sledijo eno za drrugim, od 9. decembrra do 15. marrrea, do danes, skupaj 97 dni, kerr svečan steje 28 dni — in tukaj je 97 pismem — 97 budal. Tukajle je pismo od danes."

Stric je pokazal pismo, bilo je iz Chielane, provincije kadiške, ena-sama beseda je bila v pismu: "Budalo!"

Jakobu ni bilo veliko do smeha in kmalu je premagal veselost, ki se ga je lotevala ob tej potrežljivi šali Diogenovi. Žal mu je bilo, da je razodel siromaku stricu svoje tajne odnosa s framazoni in mu sedaj naredil tak strah, pa sklenil je, da se bo s tem okoristil in si zagotovil njegov molk. Zato ga je bilo treba utrditi in misli, da tudi njemu preti nevarnost od framazonov.

Pazno je pregledal pismo in mu je nazadnje prepričevalno rekel:

"Ta pisma so od framazonov! To je jasno! Mene opozarjajo na to, kar sem storil, tebi pa pripovedujejo, da si zares budalo, ker si me utajil!"

"Saj to ni rrres!" je kriknil stric v velikem strahu, "jaz te nisem utajil, jaz sem vzel pečate, kerr si mi jih ponujal, vsilil!"

"To pomeni," je nemoteno nadaljeval Jakob, "mene bodo zabodli na oglu ulice, tebe pa bodo nabili s palico, če te dobjajo."

"Pojdem k madrridskemu guvernarju; govoril bom s Pacom Serrano ..."

"To bi se reklo, da skočiš sam v volče žrelo! Zakaj volče so eni in drugi! Glej, stric! Iz te zagate je samo en izhod: najprvo, da si narediš vòzel na jezik in da niti tvoja senca ne blekne kaj o tej stvari!"

"Karr se tega tiče, bo to moja skrrrb!"

"Dobro! Drugič, drži mošnjicek odprt! Zakaj z denarjem se pride daleč in med framazoni in neframazoni pleše pes za denar!"

Stric je delal obraze kakor bolnik, ki mu hočejo izdreti zob.

"Tretjič, priti jim je treba na sled. Kdo pa, misliš, da bi ti bil ukradel pečate?"

Stric Frasquito je nadčloveški napel svoje duševne sile, da bi uredil svoj spomin. Gotovo je bilo, da so pred 14 dnevi pečati še bili na svojem mestu ... Tistkrat je kazal zbirku nekemu ljubitelju pečatov in ni opazil, da bi katerega manjkalo ... Pred par dnevi je prišel neki neznan človek, ki mu ga je bil priporočil njegov krojač ... Vsiljeval mu je v nakup tri redke pečete. Listal je po zbirki tistkrat; od tistega dne pa se je niotaknil ...

POZOR!

POZOR!

Samo edina garantirana Alpentinkura na svetu je, za moške in ženske lase, od katere takoj prenehajo lasje odpadati in potem lepo in krasno rastejo. Velika steklenica stane \$3.00 — srednja steklenica \$2.00 — s poštarno. Za vse drugo pišite po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČICH,

1434 E. 92 Str.

CLEVELAND, OHIO.

Vse kar je nova za jesen

OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI, POVRŠNE SUKNJE DOBITE TU.

Površne suknje in oblike z dvojnimi hlačami za nože in fante v stoterih nodah in velikostih, naejene pristno volnene, raznih barv dobite pri nas.

\$25.00, \$30.00,

\$35.00, \$40.00.

in višje.

— :o: :

— :o: :

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domaćem načinu prekajeno meso in prave domaće

"Kranjske klobase," doma narjecene po slov receptu.

Gospodinje zapomnite si to!

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debele in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street,

CHICAGO, ILL.

KOMUNIST FOSTER ARE-TIRAN V KANSAS CITY

Kansas City, Mo. — William Z. Foster znani komunist in neki John-Mihelič (najbrže Slovenski) sta bila predsednočnjim aretrirana po shodu, ki se je obdržaval v tem mestu. John Miheilič je bil baje tajnik na dotičnem shodu. Odvedena sta bila na policijo in postavljena pod varščino \$1000, pravi poročilo.

Foster je po komunistični navadi priporočal revolucionarne metode, kar se pa seveda Uncle Samu ne dopade in je djal srbita agitatorja pod ključ; kjer je edino pripravno mesto za take vročekrvne kričače. Seveda, rediči tetki Prosveti, pa tudi zeleni Del. Slov. se to ne bo dopadol.

Če bo njima vročekrvnost le preveč nagajala naj tetki rabita mrzle obkladke, pa bo odleglo!

BOLŠEVIKI ZOPET PRE-GANJAJO DUHOVNIKE.

Kopenhagen. — Poročilo iz Helsingforsa naznana, da so bolševiki te dni pregnali nad 400 duhovnikov iz Arčangela in 300 so jih internirali in pozaprljili v takozvane Čeka jetnišnice.

RIVERA DRUGI MUSSOLINI.

Madrid. — Vsi radikalni elementi beže iz dežele, tako poroča današnje poročilo. General Rivera je po značaju zelo podoben odločnemu Mussoliniu, ki tudi skuša po istem receptu upostaviti v državi mir in red.

Na svetu bi bilo mnogo več idealnih mest, ko bi imeli na svetu več idealnih ljudi.

Cvetje na roži zvene in se posuši, a trnje ostane in to bolj stupeno kot prej.

CLEVELAND, OHIO.

Slovencem v Clevelandu in okolicu naznanim, da imam veliko zaloge najboljših trpežnih čevljev. Vsak vrste po zmernih nizkih cenah.

Rojakom se toplo priporočam!

FRANK GABRENJA
6630 St. Clair Ave. Cleveland, O.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV, ŽELEZNA, KLIUČAVNIC IN STEKLA.

Naiboliše delo, najnižje cene.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski nadir.

Delo dobro in garantirano.

Prijatelji in sovražniki rastejo, kakov gobe, še predno se zavijo, iščiš, osobito zadnje.

Kapitalist lahko stokrat dokeče, da se laže, pa ga je pred tem toliko sram, kakor volka strah!

Svet je vstvoren za vse ljudi, zato nikar ne misli, da si sami ti opravičen do sladkega življenja.

Posojilo in vratio sta dve stvari. Prvo se doseže s sladkimi besedami, drugo čestokrat s prepričanjem in tožbami.

Palica ima dva konca, danes morda ti z enim tepeš svojega bližnjega, jutri bo morda on te be drugim.

Malo je na svetu vodov, ki bili prepričane v dno srca, da so prestare za zopetno ženitev.

Človek se rodil profesionalni kričač, že v zibelini prakticira in to potem nadaljuje skozi življenje.

Če bi ljudje na svetu druge tako cenili in občudovali, kakor sami sebe, potem bi na svetu izginilo vsako obrekovanje.

DOLARSKI ČEKI

Cenjenim čitateljem naznamo, da še vedno izdajamo dolarske čeke, katerih se vnovič Jugoslaviji po dnevnom kurzu v Jugoslovanske krone. Potnikom za Ameriko preskrbimo efektivne ameriške dolarse, ki jih rabijo na pot.

Za dolarske pošiljative računo sedaj sledijo pristojbine:

Do \$15.00 po \$1.10. — Od \$15.00 do \$30.00 po \$1.50. — Od \$30.00 do \$50.00 po \$2.00. — Od \$50.00 do \$75.00 po \$2.50. — Od \$75.00 do \$100.00 po \$3.50. — Od \$100.00 naprej po 3/4 cen, od dolara.

H te i pristojbinam je pridjeti za vsako posamezno pošiljatev 15 centov za poštnino.

BANČNI ODDELEK EDINSTV,